

Torsdag den 17. april 2014

P7_TA(2014)0457

Russisk pres på lande i det østlige partnerskab og navnlig destabiliseringen af det østlige Ukraine

Europa-Parlamentets beslutning af 17. april 2014 om russisk pres på lande i det østlige partnerskab og navnlig destabiliseringen af det østlige Ukraine (2014/2699(RSP))

(2017/C 443/12)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om den europæiske naboskabspolitik, om det østlige partnerskab og om Ukraine og navnlig til sin beslutning af 27. februar 2014 om situationen i Ukraine ⁽¹⁾ og af 13. marts 2014 om Ruslands invasion af Ukraine ⁽²⁾,
  - der henviser til sin holdning ved førstebehandlingen den 3. april 2014 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014 om nedsættelse eller afskaffelse af told på varer med oprindelse i Ukraine ⁽³⁾,
  - der henviser til konklusionerne fra Udenrigsrådets ekstraordinære møde om Ukraine den 3. marts 2014 og til konklusionerne fra Udenrigsrådets møde den 17. marts 2014 og 14. april 2014,
  - der henviser til erklæringerne om Ukraine fra stats- og regeringschefer i Det Europæiske Råd af 6. marts 2014,
  - der henviser til konklusionerne om Ukraine fra Det Europæiske Råd af 20. marts 2014,
  - der henviser til konklusionerne fra topmødet i Vilnius den 28. og 29. november 2013,
  - der henviser til Europarådets parlamentariske forsamlings resolution af 9. april 2014 om den seneste udvikling i Ukraine: trusler mod de demokratiske institutioners funktion,
  - der henviser til FN's Generalforsamlings resolution af 27. marts 2014 om Ukraines territoriale integritet ⁽⁴⁾,
  - der henviser til den fælles erklæring fra G7-lederne i Haag den 24. marts 2014,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2 og 4,
- A. der henviser til, at der blev organiseret en ulovlig og illegitim folkeafstemning den 16. marts 2014 i Den Selvstyrende Republik Krim og i byen Sevastopol, og at den blev afholdt under russiske troppers kontrol; der henviser til, at de russiske myndigheder og lovgivere gennemførte en hurtig annektering af den ukrainske halvø i strid med international lovgivning og trods international fordømmelse af folkeafstemningen;
- B. der henviser til, at der i løbet af de seneste par dage har fundet et begrænset antal pro-russiske demonstrationer sted i det østlige og sydlige Ukraine; der henviser til, at pro-russiske separatister, som i de fleste tilfælde blev ledet af russiske specialstyrker, har stormet lokalforvaltningens bygninger i Kharkiv, Luhansk og Donetsk; der henviser til, at disse elementer under ledelse af en gruppe, der kaldes »Den Russiske Sektor«, har besat lokalregeringens bygning i Donetsk, proklameret oprettelsen af en suveræn »Folkerepublikken Donetsk«, der er uafhængig af Kiev, og har bekendtgjort en folkeafstemning om løsrivelsen af området, der skal finde sted senest den 11. maj 2014;
- C. der henviser til, at politistationer og regeringsbygninger i Slovjansk, Kramatorsk, Krasnyj Lyman, Marjupol, Jenakijeve og andre byer i Donetsk-regionen blev angrebet og besat af stærkt bevæbnede, uidentificerede og maskerede personer i en stribe koordinerede angreb, som angiveligt blev ledet af russiske specialstyrker, den 12. og 13. april 2014; der henviser til, at mindst én tjenestemand er død, og at adskillige er blevet såret under sammenstødene;

⁽¹⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0170.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0248.

⁽³⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0285.

⁽⁴⁾ A/RES/68/262.

Torsdag den 17. april 2014

- D. der henviser til, at enhver yderligere optræning af den voldelige destabilisering i det østlige og sydlige Ukraine risikerer at blive brugt af Rusland som et falsk påskud til yderligere aggression med militære midler, forhindring af præsidentvalget og tvungen føderalisering forud for en opdeling af Ukraine;
- E. der henviser til, at Rusland stadig opretholder et stort antal kampklare tropper langs den ukrainsk-russiske grænse på trods af at have lovet en tilbagetrækning med henblik på at mindske spændingerne; der henviser til, at der er en alvorlig fare for, at Rusland kunne forsøge at gentage »Krim-scenariet«;
- F. der henviser til, at Rusland fortsætter med at overtræde sine internationale forpligtelser, herunder forpligtelserne i medfør af FN-pagten, Helsingfors-slutakten, Europarådets statut og i særdeleshed Budapest-memorandummet om sikkerhedsgarantier for Ukraine fra 1994;
- G. der henviser til, at EU har vedtaget en økonomisk pakke til støtte for Ukraine, som også omfatter makrofinansiel bistand og autonome handelsforanstaltninger; der henviser til, at Ukraine er ved at færdiggøre en aftale med Den Internationale Valutafond om en støtteplan; der henviser til, at betingelserne i forbindelse med denne aftale indtil videre er blevet holdt hemmelige;
- H. der henviser til, at den sociale og økonomiske situation i landet er i yderligere forværring, bl.a. som følge af russisk destabilisering og handelsrestriktioner; der henviser til, at udbredt fattigdom fortsat er et af de mest akutte socioøkonomiske problemer i Ukraine; der henviser til, at fattighedsraten i Ukraine ifølge en nylig FN-rapport nu ligger på ca. 25 %, idet 11 millioner mennesker tjener mindre end lokale sociale standarder;
- I. der henviser til, at EU og Ukraine den 21. marts 2014 underskrev de politiske bestemmelser i associeringsaftalen med et tilsagn om at underskrive den resterende del af aftalen, som omfatter et vidtgående og bredt frihandelsområde, så hurtigt som muligt;
- J. der henviser til, at der er behov for en kraftig international diplomatisk indsats på alle niveauer og for en forhandlingsproces for at nedtrappe situationen, lette spændingerne, forhindre, at krisen kommer ud af kontrol, og sikre et fredeligt udfald; der henviser til, at EU skal reagere effektivt, således at Ukraine og alle andre østlige nabolande fuldt ud kan udøve deres suverænitet og territoriale integritet uden uretmæssigt, udefrakommende pres;
- K. der henviser til, at Den Øverste Sovjet i den separatistiske region Transdnestrien i Moldova umiddelbart efter annekteringen af Krim sendte en officiel anmodning til Den Russiske Føderation om at overveje annektering af Transdnestrien;
- L. der henviser til, at Rusland fortsat og i strid med de grundlæggende normer og principper i folkeretten har besat de georgiske regioner Abkhasien og Tskhinvali-regionen/Sydossetien; der henviser til, at der har fundet etnisk udrensning og tvungne demografiske ændringer sted i de områder, der er under besættelsesstyrkernes kontrol, og at de bærer ansvaret for menneskerettighedskrænkelser i disse områder;
- M. der henviser til, at Rusland hævede gaspriserne for Ukraine fra 268 USD til 486 USD pr. tusind kubikmeter fra den 1. april 2014 og dermed ensidigt ophævede den rabat, som Ukraine modtog som led i Kharkiv-aftalerne om leje af flådebasen i Sevastopol, og at Rusland inden for de sidste par dage har forbudt import af ukrainske mejeriprodukter til sit territorium; der henviser til, at Den Russiske Føderation også vilkårligt har anvendt ensidige handelsrestriktioner mod produkter fra Georgien og Moldova;
- N. der henviser til, at Ruslands annektering af Krim-halvøen ubestrideligt udgør en alvorlig krænkelse af folkeretten, som underminerer tilliden til internationale akter, herunder aftalen om nedrustning og ikke-spredning af kernevåben; der henviser til, at et nyt våbenkapløb kan føre til yderligere eskalation; der henviser til, at det er af afgørende betydning at forhindre sådan en farlig situation, der nemt kunne glide ud af kontrol;
1. fordømmer på det kraftigste den eskalerende destabilisering og de tiltagende provokationer i det østlige og sydlige Ukraine; forkaster enhver forberedelse af ulovlige folkeafstemninger i stil med den i Krim; advarer om, at den stigende destabilisering og sabotage forårsaget af pro-russiske bevæbnede, trænedede og velkoordinerede separatister, som ledes af russiske specialstyrker, kan bruges som et falsk påskud for Rusland til at intervenere militært, forhindre præsidentvalget og gennemtvinge føderalisering forud for en opdeling af Ukraine;

Torsdag den 17. april 2014

2. udtrykker sin største bekymring over den fortsat forværrede situation og blodsudgydelsen i det østlige og sydlige Ukraine; opfordrer indtrængende Rusland til omgående at tilbagetrække sin tilstedeværelse i form af støtte til de voldelige separatister og væbnede militser, der har besat regeringsbygninger i Sloviansk, Donetsk og andre byer, til at ophøre med alle provokerende handlinger, der har til formål at fremme uroligheder og yderligere destabilisere situationen, at fjerne tropperne fra Ukraines østlige grænse og at arbejde på at opnå en fredelig løsning på krisen med politiske og diplomatiske midler; udtrykker sin fulde støtte til og solidaritet med Ukraines regering, der søger at genoprette myndigheden i de besatte byer; glæder sig over den tilbageholdende og afmålte måde, hvorpå den ukrainske regering har behandlet den nuværende fase af krisen hidtil, og minder om, at de ukrainske myndigheder har den fulde ret til at bruge alle nødvendige foranstaltninger, herunder retten til selvforsvar, jf. artikel 51 i FN-pagten; advarer Rusland mod at benytte Ukraines legitime ret til at forsvare sin territoriale integritet som et påskud til at iværksætte en fuldstændig militær invasion;
3. fastholder med bestemthed sin støtte til suverænitet, territorial integritet og politisk uafhængighed for Ukraine og alle andre lande i det østlige partnerskab; betragter Ruslands aggressive handlinger som en alvorlig krænkelse af folkeretten og sine egne internationale forpligtelser i henhold til FN-pagten, Helsingfors-slutakten, Europarådets statut og Budapest-memorandummet om sikkerhedsgarantier fra 1994 samt de bilaterale forpligtelser i medfør af den bilaterale venskabs-, samarbejds- og partnerskabstraktat fra 1997;
4. påpeger, at der overhovedet ikke er blevet rapporteret om nogen tilfælde af angreb på, trusler mod eller diskrimination over for russere eller etniske russiske borgere for nylig som bekræftet af troværdige internationale observatører, såsom FN, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) og Europarådet;
5. er overbevist om, at Ruslands forfægtelse af retten til at bruge alle midler til at beskytte russiske mindretal i tredjelande, sådan som det blev proklameret af præsident Putin i hans tale den 18. marts 2014, ikke er i overensstemmelse med folkeretten og er i modstrid med de grundlæggende principper for international adfærd i det 21. århundrede, samtidig med at den også udgør en trussel mod at underminere efterkrigstidens orden i Europa; opfordrer Føderationsrådet til øjeblikkeligt at trække sit mandat til magtanvendelse på ukrainsk jord tilbage;
6. gentager nødvendigheden af, at EU og dets medlemsstater taler med én fælles stemme over for Rusland; mener, at den nuværende situation kræver, at Rådet styrker den anden fase af sanktioner og er klar til den tredje fase (økonomiske sanktioner), der skal iværksettes straks; gentager desuden sin opfordring til Rådet til hurtigt at anvende en våbenembargo og en embargo mod teknologi med dobbelt anvendelse;
7. anmoder om foranstaltninger mod russiske selskaber og deres datterselskaber, især i energisektoren, samt russiske investeringer og aktiver i EU og om at gennemgå alle aftaler med Rusland med henblik på en eventuel suspension;
8. opfordrer indtrængende EU til at støtte Ukraine i internationale organer, især internationale retsinstanter, såfremt Ukraine beslutter at indlede sager mod Rusland for krænkelse af landets suverænitet og territoriale integritet;
9. understreger, at der er et presserende behov for, at Rusland engagerer sig i en konstruktiv dialog med Ukraines nuværende legitime regering, og støtter EU's aktive engagement i diplomatiske bestræbelser på at nedtrappe krisen; ser frem til firepartsmødet mellem EU's højtstående repræsentant, den amerikanske udenrigsminister og udenrigsministrene fra Rusland og Ukraine og håber, at dette kan bidrage til at mindske spændingerne og bane vejen for en omfattende og varig diplomatisk løsning på krisen; understreger imidlertid, at Ukraines fremtidige valg kun kan træffes af det ukrainske folk selv gennem en demokratisk, inklusiv og gennemsigtig proces;
10. påpeger, at Europarådets Parlamentariske Forsamlings suspension af den russiske delegations stemmeret sammen med den resolution, der blev vedtaget af FN's generalforsamling, og som fordømmer Rusland for annekteringen af Krim, er utvetydige tegn på Den Russiske Føderations voksende isolation på internationalt plan, hvilket de russiske myndigheder burde tage hensyn til, hvis Rusland ønsker at forblive en troværdig international aktør;
11. opfordrer til indførelse af økonomiske, handelsmæssige og finansielle restriktioner over for Krim og den separatistiske ledelse; mener, at disse restriktioner bør gennemføres hurtigt på grundlag af Kommissionens analyse af de juridiske konsekvenser af Krim's annektering;

Torsdag den 17. april 2014

12. gentager sin bekymring over tatarsamfundets skæbne på Krim og den ukrainsktalende befolknings sikkerhed og rettigheder; understøtter, at Den Russiske Føderation i henhold til den fjerde Genève-konvention har ansvaret for at beskytte alle civile i de besatte områder;
13. glæder sig over udsendelsen af en særlig OSCE-observatørmission, der har til opgave at samle oplysninger om atypisk militær aktivitet og provokerende foranstaltninger, der har til formål at destabilisere situationen, samt at overvåge menneskerettigheds- og mindretalsrettighedssituationen i Ukraine, og opfordrer til, at den udvides; beklager imidlertid, at denne mission ikke havde sikker adgang til Krim, hvor der er sket flere krænkelser af menneskerettighederne, herunder tilfælde af vold mod journalister og deres familier; beklager, at der nu også meldes om angreb på journalister i det østlige Ukraine;
14. opfordrer desuden til, at der indsættes en dybdegående valgobservationsmission med deltagelse fra OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) samt Parlamentet og EU med henblik på en omfattende overvågning af valget; opfordrer til, at præsidentvalg den 25. maj 2014 gennemføres i fuld overensstemmelse med internationale standarder; afviser ethvert ydre pres for at udskyde dette valg;
15. glæder sig over den ukrainske regerings intention om at afholde et tidligt parlamentsvalg;
16. glæder sig i princippet over tanken om at afholde en landsdækkende folkeafstemning om Ukraines fremtidige status og territoriale udformning, som foreslået af den fungerende præsident, Oleksandr Turtjynov, i hans tv-transmitterede tale den 14. april 2014;
17. udtrykker tilfredshed med det ukrainske parlaments resolution for nylig, der opfordrede til øjeblikkelig afvæbning af alle ulovlige selvforsvarsstyrker, og ser frem til gennemførelsen heraf;
18. glæder sig over, at Rådet er parat til at bistå Ukraine i reformen af sektoren for civil sikkerhed og yde støtte til politiet og retsstaten og til at undersøge alle muligheder, herunder en eventuel FSFP-mission, samt muligheden for en EU-overvågningsmission;
19. udtrykker sin stærke støtte til Ukraine og landets befolkning i disse svære tider; glæder sig over undertegnelsen af de politiske kapitler i associeringsaftalen og den efterfølgende vedtagelse af de ensidige handelsforanstaltninger; opfordrer til undertegnelse af den fuldstændige associeringsaftale/vidtgående og brede frihandelsaftale snarest muligt og inden udløbet af de ensidige handelsforanstaltninger;
20. glæder sig over meddelelsen fra den ukrainske regering om en ambitiøs økonomisk og social reformdagsorden og fremhæver den afgørende betydning af en hurtig gennemførelse heraf med henblik på at stabilisere og overvinde landets kritiske økonomiske situation; glæder sig over de internationale finansielle institutioners og EU's beslutning om at stille en betragtelig kort og mellemlang finansiel støttepakke til rådighed for Ukraine; henleder opmærksomheden på behovet for at arrangere og koordinere en international donorkonference, som bør indkaldes af Kommissionen og finde sted snarest muligt;
21. støtter de betingelser, som EU har fastsat med hensyn til stærkt påkrævede reformer, som vil bidrage til at skabe bedre vilkår for bæredygtig økonomisk vækst, forbedre styringen af offentlige finanser, udvikle det sociale sikkerhedsnet og bekæmpe korrupsion; opfordrer til gennemsigtighed i forbindelse med anvendelsen af EU-midler og effektivt tilsyn fra Kommissionen side;
22. henleder opmærksomheden på den alvorlige økonomiske og sociale situation i landet; opfordrer til foranstaltninger til at ledsage strukturreformerne med henblik på at afhjælpe den nuværende situation især med hensyn til de mest sårbare dele af befolkningen;
23. opfordrer Ukraine til at fortsætte sine politiske reformer, især forfatningsreformen, som bør være genstand for en bred dybdegående drøftelse blandt alle elementer af det ukrainske samfund; glæder sig over den ukrainske regerings vilje til at gennemføre sine forpligtelser til at sikre den repræsentative karakter af statslige strukturer, der afspejler regional mangfoldighed, til desuden at sikre fuld beskyttelse af rettighederne for personer, der tilhører nationale mindretal, tilpasse lovgivningen til bekæmpelse af forskelsbehandling med EU-standarder og undersøge alle menneskerettighedskrænkelser og voldshandlinger samt bekæmpe ekstremisme;
24. glæder sig over Kommissionens beslutning om at oprette en støttegruppe for Ukraine, som skal arbejde på gennemførelsen af den europæiske dagsorden for reform;

Torsdag den 17. april 2014

25. støtter den ukrainske regerings indsats for i tæt samarbejde med OSCE og Europarådet at sikre passende respekt for den russisktalende befolknings og andre kulturelle, nationale og sproglige mindretalsgruppers legitime rettigheder, i overensstemmelse med bestemmelserne i den europæiske pagt om regionale sprog eller mindretalsprog og rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal;

26. gentager sin opfordring til, at der oprettes en uafhængig kommission til at undersøge skyderierne i Kiev og de tragiske begivenheder på Maidan med inddragelse af en stærk international komponent og under tilsyn af Europarådets internationale rådgivende panel; glæder sig over udpegelsen af en tredjepart til dette panel og afholdelsen af dets første møde den 9. april 2014;

27. glæder sig over undertegnelsen af de politiske bestemmelser i associeringsaftalen og forventer en hurtig gennemførelse af de autonome handelspræferencer, der er vedtaget af EU, for at udfylde hullet indtil underskrivelsen af den resterende del af aftalen, som omfatter den vidtgående og brede frihandelsaftale;

28. glæder sig over de indledende foranstaltninger fra Kommissionens side til at gøre det muligt for Ukraine at tackle en energikrise, såfremt Rusland afbryder gasforsyningen til landet, og opfordrer indtrængende Rådet og Kommissionen til at bistå og støtte Kiev i dens bestræbelser på at løse den mangeårige gasstrid med Moskva; understreger det presserende behov for en stærk fælles energisikkerhedspolitik (en Energiunion) med henblik på at mindske EU's afhængighed af russisk olie og gas, herunder diversificering af energiforsyningen, den fulde gennemførelse af den tredje energipakke og muligheden for suspension af gasimporten, når det er nødvendigt; mener, at South Stream-rørledningen ikke bør bygges, og at andre forsyningskilder bør gøres tilgængelige; er overbevist om, at EU-bistand til Ukraine med henblik på forsyning i den modsatte retning gennem yderligere diversificering, forbedret energieffektivitet og effektive forbindelser med EU vil styrke Ukraine mod politisk og økonomisk pres; minder i den forbindelse om energifællesskabets strategiske rolle, og at Ukraine har formandskabet i 2014;

29. opfordrer Rådet til straks at bemyndige Kommissionen til at fremskynde visumliberaliseringen med Ukraine for at gøre fremskridt hen imod indførelsen af en visumfri ordning efter Moldovas eksempel; opfordrer i mellemtiden til øjeblikkelig indførelse af midlertidige, meget enkle og billige visumprocedurer på EU-plan og medlemsstatsplan;

30. understreger, at de russiske bekymringer for EU's associeringsproces i Ukraine og de andre østlige nabolande skal håndteres og forklares tilstrækkeligt med henblik på at lette frygten for nye geopolitiske skillelinjer på det europæiske kontinent; påpeger, at hvert land har al mulig ret til at træffe sine egne politiske valg, men at EU's engagement med de østlige partnere har til formål at sprede velstand og øge den politiske stabilitet, hvilket Den Russiske Føderation i sidste ende også vil nyde godt af;

31. gentager, at associeringsaftalerne med Ukraine og de andre lande i det østlige partnerskab ikke udgør det endelige mål i deres forbindelser med EU; påpeger i denne forbindelse, at Georgien, Moldova og Ukraine — ligesom enhver anden europæisk stat — i medfør af artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union har et europæisk fremtidsperspektiv og kan ansøge om at blive medlem af Unionen, såfremt landet overholder de demokratiske principper, respekterer de grundlæggende frihedsrettigheder og menneske- og mindretalsrettighederne samt sikrer retsstatsprincippet;

32. opfordrer Rådet til at underskrive associeringsaftaler/vidtgående og brede frihandelsaftaler mellem henholdsvis EU og dets medlemsstater og Moldova og Georgien; udtrykker sin godkendelse af forslaget til Rådets afgørelse om midlertidig anvendelse af associeringsaftalerne mellem EU og Moldova samt EU og Georgien straks efter undertegnelsen; opfordrer Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union til at reducere notifikationsprocedurerne efter undertegnelsen af associeringsaftaler, således at den midlertidige anvendelse kan træde i kraft så hurtigt som muligt efter undertegnelsen; erklærer sin hensigt om, såfremt at alle krav er opfyldt, og at associeringsaftalerne efterfølgende bliver undertegnet, at der går videre med den fulde ratifikation af associeringsaftalerne mellem EU og Moldova samt EU og Georgien snarest muligt og inden udgangen af Kommissionens nuværende mandatperiode; kræver, at disse lande tildeles den yderligere nødvendige økonomiske støtte; opfordrer endvidere til en ærlig og åben dialog med Den Russiske Føderation med henblik på at gøre sit yderste for at udvikle synergier, som er til fordel for landene i det østlige partnerskab;

Torsdag den 17. april 2014

33. udtrykker særlig bekymring over den fornyede ustabilitet i den separatistiske region Transdnestrien i Moldova; mener, at den nylige anmodning, der den 16. april 2014 blev fremsat af de selvudnævnte myndigheder i Tiraspol for Transdnestrien, om at blive anerkendt af Rusland som en selvstændig stat, udgør et farligt og uansvarligt skridt; minder om, at den såkaldte folkeafstemning i den selvstyrende territoriale enhed Gagauzia var i modstrid med Moldovas forfatning og derfor ulovlig; gentager sin fulde støtte til Moldovas territoriale integritet og opfordrer alle parter til omgående at genoptage dialogen, under »5+2-rammerne« og opfordrer til, at EU får styrket sin status til status som forhandlingspartner med henblik på at finde en fredelig og bæredygtig løsning på dette spørgsmål;

34. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer, Ukraines, Georgiens og Moldovas præsidenter, regeringer og parlamenter, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Den Russiske Føderations præsident, regering og parlament.
